

Envigogika: Charles University E-journal for Environmental Education ISSN 1802-3061

Zůstane Šumava zelená?

Vladimír Krečmer

Envigogika 8 (5) Dopisy a názory/Letters and Opinion

Publikováno 31. 12. 2013

DOI: <http://dx.doi.org/10.14712/18023061.421>

K nekrologu prof. Martina Braniše z minulého čísla Envigogiky (2013, 8, 3)

Vážená paní doktorko,

Váš nekrolog za prof. Branišem a jeho předčasným úmrtím byl nejen pro mne mimořádně cenným podnětem k hlubokému zamyšlení. Profesor byl zásadním odpůrcem tzv. „lesnického zasahování“ do dějů v NP Šumava a nejen já jsem uvažoval nad zdroji, na nichž staví své přesvědčení i razanci v jeho obraně či prosazování. Vaše osobní vzpomínky i doklady o jeho osobnosti mně mnohé ujasnily a můj vztah k němu se díky Vám podstatně změnil.

Jistý přelom způsobilo už jeho stanovisko k náhlé velkoplošné destrukci stromového patra smrkových lesů NPŠ, jak je podal 2012 v dopisu předsedovi Komise životního prostředí AV ČR prof. Šrámovi, DrSc. V něm naprosto otevřeně a jednoznačně konstatoval, že jeho přírodovědně biologické stanovisko se vůbec nezabývá budoucností lesů NPŠ, neboť jde výlučně o zkoumání přirozené sekundární sukcese bez ohledu na to, k jakým ekosystémům povede. „Šumava zůstane zelená“.

Tedy jsem velice zpozorněl, protože jeho stanovisko se zcela lišilo od jiných nadšenců pro divočinu zejména z Jihočeské univerzity, kteří od začátku až dodnes přesvědčují veřejnost, že jimi nastolená destrukce je cestou opět k lesu. Tohle ovšem je součást něčeho, co zřejmě neladí s principy prof. Braniše. Je to „fait accompli“, známá praktika z útočné politiky, snažící se prosadit procesy, jejichž efekty nejsou bezpečné, ale usiluje se o ně klamáním veřejnosti - „nic se neděje, les zase bude“. V případě NPŠ tam totiž schází úvaha o časovém horizontu: je nepochybné, že v současných podmínkách příroda sama skutečně všude opět obnoví les jako ekosystém. Otevřenou otázkou v případě NPŠ je, na jak dlouho budou narušeny nebo potlačeny ekosystémové služby lesů zejména vyšších poloh, když NPŠ byl založen v kulturní krajině s naprostou převahou kulturních ekosystémů. Mají se tyto služby žádat jen od lesů hospodářských a velkoplošnou i dlouhodobou destrukci stromového patra nutno brát výlučně z biologického hlediska? Opravdu o „well being“ obyvatelstva mimo park, o jejich zdraví, majetky ba i životy během sta let vůbec nemá jít?. Prof. Martin Braniš nepatřil k oněm, co vytvářejí neupřímnou politiku „fait accompli“! Měl otevřeně karty biologických věd a s jemu vlastní energií je prosazoval. Byl to tedy čestný odpůrce - napsal jsem paní Ing. Vavrouškové, že v duchu kladu kytičku smíření na jeho čerstvých rovinách.

Je tu však záležitost k zamyšlení nás všech pozůstalých na roli NPŠ. Přednášel jsem po léta „Bioklimatologii“ na PřF UK před „normalizací“ a pak znovu po konci bolševismu. Na

PřF mne pozval prof. Jeník, jenž zamýšlel obohatit program studentů botaniky, ekologie a zoologie o poznání přírodních fyzikálních procesů, které na biologické procesy mají dost výrazně vlivy. A zde je jádro pudla k další diskusi: je možné tyto faktory v atmosféře i v půdě pominout, jestliže ony fyzikální zákony platí, i když je neznáme nebo znát nechceme?

Paní doktorko, život někdy přináší závažná překvapení. Byl jsem před několika roky požádán z MZe ČR, zda bych neposoudil, co bylo oficiálně předloženo jako závazná součást „Národního lesnického programu II“, dokumentu pro vládu. Vrátil jsem elaborát jako neposuzovatelný. Přijel pak ke mně jednat autor z NGO a já se ho zeptal, zda to psal někdo, kdo se nějak s problematikou lesů a vod zabýval. Byl to čerstvý absolvent Mgr., v oboru biologie. Do té doby jsem si nedovedl představit někoho, kdo by něco posbíral jen z internetu a sepsal podání pro vládní dokument. Byly to mnohdy naprosté nesmysly. Postmoderní děj má příslovečné pokračování a lze i chápat, že o diskusi při takovém pozadí není zájem. Překonáme to?

Ještě jednou Vám děkuji za poctivý a podnětný čin

S úctou Vladimír Krečmer

Ing. Vladimír Krečmer, CSc., vystudoval Fakultu lesního inženýrství ČVUT Praha. Ve Výzkumném ústavu lesního hospodářství a myslivosti se zabýval užitou mikroklimatologií, environmentálními funkcemi lesa v krajině. Nyní pracuje na problematice lesní a environmentální politiky. Bývalý předseda České bioklimatologické společnosti 1992–1998, v letech 1997–2005 předseda Národního lesnického komitétu; čestný člen České akademie zemědělských věd a odborných společností.